

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Czyżewski J.: Regjony drzewno-gospodarcze Polski

Źródło:

Pamiętnik 2 Zjazdu słowiańskich geografów i etnografów odbytego w Polsce w r.
1927. T. 2. Kraków : Komitet Organizacyjny, 1930, strona 76

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt.

„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«
H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

Regiony drzewno-gospodarcze Polski.*

Na podstawie „Rocznika Statystycznego przewozu towarów na polskich kolejach państwowych za rok 1924/25” opracowano szereg map, które przedstawiają stosunki transportu różnych rodzajów drzewa na Polskich Kolejach Państwowych.

Mapy te uwypuklają duże, zwarte obszary o różnym typie gospodarki drzewnej. Analiza materiału, na podstawie którego mapy skonstruowano, umożliwia określenie cech, charakterystycznych dla niżej wymienionych regionów drzewno-gospodarczych.

Wyróżniono dwie grupy regionów. Z tych pierwsza obejmuje obszary, które nie pokrywają własną produkcją swojego zapotrzebowania. Tu należą: Polska Zachodnia (wojew. pomorskie i poznańskie), Polska Środkowa (wojew. warszawskie, lubelskie, łódzkie) oraz Śląsk. W skład grupy drugiej wchodzi: Polska Południowa i Wschód, które własną produkcją pokrywają nie tylko zapotrzebowanie własne, ale zarazem regionów grupy pierwszej. Z pośród regionów grupy pierwszej wyróżnia się Polska Zachodnia bardzo wysoką produkcją i stosunkowo nieznacznym dowozem z innych regionów. Śląsk, mimo wysokiej produkcji, pokrywa sam tylko drobną część swojego zapotrzebowania z powodu olbrzymiej konsumpcji przemysłowej. Szczególnie słabo zalesiona Polska Środkowa mało produkuje a wiele sprowadza z obszarów sąsiednich Polski Wschodniej i Południowej. Regiony grupy drugiej różnią się między sobą wybitnie poziomem gospodarki drzewnej. I tak np. w Polsce Południowej (wojew. kieleckie, krakowskie, lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie) załadowuje się niemal 50% ogólnej, na obszarze państwa dla krajowego użytku załadowanej ilości drzewa obrobionego, a w Polsce Wschodniej (wojew. wołyńskie, poleskie, białostockie, nowogrodzkie i wileńskie) już tylko 24%. Lecz podczas gdy Polska Południowa $\frac{3}{4}$ załadowanej u siebie ilości drzewa obrobionego konsumuje sama, to Polska Wschodnia jest w stanie konsumować tylko $\frac{1}{4}$.

Stosunki, panujące w dziedzinie drzewa opałowego, odzwierciedlają proces wypierania drzewa przez węgiel. Proces ten niestety na obszarze całego wschodu Polski odbywa się bardzo pomału. Lwów np. kilkakrotnie od Warszawy mniejszy, zużywa niemal tyle drzewa opałowego co Warszawa a prawie 6 razy więcej aniżeli Kraków.

Stosunki, panujące w dziedzinie drzewa kopalnianego, odzwierciedlają szczególnie pięknie drzewno-gospodarczy związek Śląska z całą Polską, a zwłaszcza z Polską Południową oraz Zachodnią.

Praca powyższa ukaże się in extenso w zesz. gospod. „Prac Geograficznych”, red. przez prof. Romera.

W dyskusji prof. Pawłowski, Poznań, radzi uwzględnić Gdańsk jako ważny rynek zbytu i konsument drewna Polski.

21. GERTRUDA FIRLUSÓWNA, Kościerzyna.

Wielka własność rolna w Polsce.

Praca niniejsza jest próbą przedstawienia kilku zagadnień związanych z rozmieszczeniem i stanem wielkiej własności, a opiera się na szeregu kartogramów (11) oraz dajagramów (30), sporządzonych na podstawie publikacji materiałów, ogłoszonych przez Szturm de Sztrema: Statystyka Polski (t. V).

Stan posiadania. Wielka własność rolna zajmuje 36.6% powierzchni Polski, a mianowicie: 27% przypada na własność prywatną, 8.7% na państwową, 0.3% na inną publiczną, 0.6% na kościelną.

Rozmiary majątków. Tabela na str. 77 przedstawia podział wielkiej własności na 5 grup według wielkości majątków.